

T.C.

MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI

GENEL SOSYOLOJİ VE METODOLOJİ PROGRAMI

TÜRKİYE'DE ERMENİ OLMAK: SON YÜZYILDA PAPAZYAN
AİLESİ ÜZERİNE BİR MİKROTARİH ÇALIŞMASI

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan:

20126080 Öykü GÜRPINAR

Danışman:

Doç. Dr. Şükrü ASLAN

İSTANBUL-2013

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
İÇİNDEKİLER	I
ŞEKİLLER TABLOSU	IV
KISALTMALAR	V
ÖNSÖZ	VI
ÖZET	VII
ABSTRACT	VIII
1. GİRİŞ	1
2. KAVRAMSAL ARKAPLAN: MİKROTARİH, SÖZLÜ TARİH VE BELLEK ...	5
2.1. Mikrotarih: Yaşam Deneyimine Odaklanan Bir Tarihyazımı.....	5
2.2. Mikrotarihsel Çalışmayı Güçlendirmek: Bellek ve Sözlü Tarih Çalışmaları	9
2.3. Bir Aile Monografisi Olarak Mikrotarih.....	12
3. TARİHSEL ARKAPLAN: TÜRKİYE'DE TARİHYAZIMI VE ERMENİLER .	14
3.1. Türkiye'de Ulusal Tarihyazımına Genel Bir Bakış	14
3.2. Türkiye Tarihyazımında Ermeniler: Ders Kitapları Üzerine Bir İnceleme .	17
3.2.1. Cumhuriyetin Kuruluşunda Tarih Eğitimi	18
3.2.2. Ders Kitaplarında “Ermeni Sorunu”	20
3.2.3. Güncel Ders Kitapları ve “Ermeni Sorunu”nun İşlenişindeki Değişimler	22
3.3. “Sessizliğin Sesİ”: Sözlü Tarih Çalışmalarında Ermeniler	25
4. TÜRKİYE'DE BİR ERMENİ AİLE: PAPAZYANLAR	29
4.1. Papazyan Ailesinin Kısa Tarihi.....	30
4.1.1. Ailenin Kökleri: Bedros Papazyan'ın Aile Ağacı Çalışması	30
4.1.2. Varolmayan Memleket: Armidan Köyü	33

4.1.3. Bilet İstanbul'a Kesilir: Papazyan Ailesinin İstanbul Günlükleri.....	38
4.2. Papazyan Ailesinde Üç Nesil: Dede, Baba ve Torun.....	41
4.2.1. Dede: Bedros Papazyan (1898-1991)	41
4.2.2. Baba: Vartan Papazyan (1924 – ...)	45
4.2.3. Torun: Talin Papazyan (1965 – ...)	50
5. TÜRKLEŞTİRME POLİTİKALARININ YANSIMALARI: ANILAR VE TANIKLIKLER.....	56
5.1. 1915 Tehciri	56
5.1.1. Tehcirin Tarihsel Arkaplansı.....	56
5.1.2. Katliam Tanıklıkları.....	59
5.1.3. Aile Fertlerinin Gözünden 1915 Tehciri.....	75
5.2. 1941'de Gayrimüslimlerin Seferber Edilişi	78
5.3. Varlık Vergisi.....	80
5.4. 6-7 Eylül Olayları.....	81
5.5. Türkçe Konuşma Zorunluluğu	83
6. TÜRKİYE'DE ERMENİ OLMA DENEYİMİNE PAPAZYANLARIN GÖZÜNDEN BAKMAK.....	86
6.1. Ermeni Olmanın İfadeleri: Geçmişin Yüküyle Bugünün Yurttası Ol(ama)mak	87
6.1.1. Tarihsel Kimlik: Acıların Belleği	87
6.1.2. Toplumsal Kimlik: Eşit Yurttas Olamama Hali.....	89
6.1.3. Kültürel Kimlik: Cemaat ile Büyük Toplum Kışkacında	92
6.2. Nesilden Nesile Aktarılamayan Miras: Ermeni Kimliğinin Değişimi	94
6.2.1. Anadilin Değişimi: "Anne" Ermenice Konuşmayı Bırakırsa	95
6.2.2. Eğitimin Değişimi: "Yarışta" Geride Kalmamak	97
6.2.3. Son Halka: Karma Evliliklere Açık Kapı	99

6.3. Kuşaklararası Farklılıklar: Baba-Kızın Diyaloglarında Ayrılm Noktaları..	102
6.3.1. Farklı Kültürlerin Biraradlığı	103
6.3.2. AKP Hükümetinin Politikaları ve Gezi Parkı Olayları.....	104
7. SONUÇ	108
8. KAYNAKÇA.....	113
9. EKLER.....	121
EK 1: Aile Kronolojisi	121
EK 2: Armidanlı Bedros'un Hatıra Defteri.....	124
EK 3: Vartan'ın Notları.....	145
EK 4: Talin'in Mektubu.....	146
ÖZGEÇMİŞ	148